

5/10
REDAȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se
primesc.
Manuscrise nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachf.,
Nax. Augenthaler & Emario Los-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsébet-körút).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o colonă 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicări mai dese după tarifa
și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXVII.

"GAZETA" iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Anstio-Ungarik
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etagiu
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu d-nul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 185.

Brașov, Duminecă 22 August (4 Septembrie).

1904.

Bibliotecile lui Berzeviczy.

(a) Dăcă ne stringem rëndurile și înființăm institute de credit și economii spre a ne întări pe terenul economic, — suntem acusați, că săvârșim fapte primejdioase, contrare patriei, și organe de publicitate inspirate chiar de guvern dau alarma, cerând ca statul să intre în luptă, combatând pe terenul economic pe propriii săi cetățeni.

Cel ce ar crede, că suntem povestitori de basme, când spunem acest lucru, să cetască articolul prim al ziarului „Budapesti Hirlap“ (2 Septembrie), unde va afla următoarele cuvinte destul de lămurite: „A magyar államnak pedig... e bankok ellen kell dolgoznia...“ (er statul ungar trebuie să lucreze împotriva acestor bănci, adică împotriva băncilor naționalităților).

Dăcă ne intrunim la o adunare culturală, organele maghiare, chiar cele inspirate de guvern lansază sciri tendențioase, că se adună erăși „Valachii“ să facă demonstrațiuni politice.

Avem o societate menită să adune fonduri pentru a crea un cămin artei pribege, și membrii ei se adună să asculte rapoartele comitetului asupra gestiunii anuale.

Imediat se pôte ceti o declarație și — lucru curios — tot într'o foie inspirată de guvern, în care se spune, că sforțările acestei societăți sunt ostile operei de unificare națională maghiară a statului ungar.

Acum e la ordinea zilei cestiunea bibliotecilor.

Încă antecesorul actualului ministru al instrucțiunii publice, Iuliu Wlassics, a instituit o comisiune pentru studiarea cestiunii bibliotecelor înființate pe lângă școlile primare.

Comisiunea s'a achitat de însărcinarea primită abia acuma, și a înaintat un raport ministrului actual Berzeviczy.

În raport s'a spus, că numărul bibliotecilor înființate pe lângă școlile primare este foarte mic, abia la 15 școli se vine câte o bibliotecă, er în cele existente se află prea multe cărți străine: nemțesci, românesci, slovacesci.

Ministrul Berzeviczy, ferventul protagonist al unificării naționale a statului ungar, n'a putut rămâne impasibil față cu constatările comisiunii. Auți acolo! Că nu sunt bibliotecă multe în țară, asta calea-valea! Dér că în bibliotecile existente se află cărți „străine“ nemțesci, românesci și slovacesci... cum ar puté tolera o asemenea contravenție un ministru al instrucțiunii publice în Ungaria?

Și a lansat numai decât o circulară, în care ordonă purificarea bibliotecilor de cărțile scrise în limbile naționalităților nemaghiare și procurarea de bibliotecă în massă, compuse anume din cărți autorizate maghiare, pentru fie-care școlă înțreținută séu subvenționată de stat.

Pressa ungară este unanimă în a aduce elogiul ministrului Berzeviczy pentru această nouă dovadă de sollicitudine manifestată față cu „vii-torul patriei“. Bibliotecile înființate pe lângă școlile primare vor fi un factor din cele mai însemnate înțre crescerea unei generațiuni patriotice.

Din corul celor ce aplaudéză pe Berzeviczy nu lipsesc nici ziarul „Alkotmány“, organul partidului popular, din care fac parte mulți alegători slovaci și nemți, cari au trimis reprezentanți în dieta țării. „Alkotmány“ nu se întrébă, dăcă în bibliotecile lui Berzeviczy va fi ore și vr'o carte nemțescă séu slovacă, el este îngrijit numai de aceea, că edițiunile societății catolice „Sf. Ștefan“ nu vor fi reprezentate în număr suficient în acele bibliotecă.

Făță cu aplausele generale ale pressei maghiare, suntem datorți sé

reamintim ministrului Berzeviczy, că speranțele, ce le-o fi având densusul în efectul magic al bibliotecelor pe terenul maghiarisării, — se vor dovedi în curând ca iluziuni deșerte, cum s'au dovedit și se vor dovedi toate sforțările inițiate în această direcțiune.

Propagatorii culturai maghiare printre naționalități nu fac alta, de cât împedecă progresul firesc al naționalităților și séménă séminta urei și a vrajbei.

Cu toate acestea nici Românii nu trebuie să stea cu mâinile în sân, și datorita conducătorilor poporului este de a stării și mai mult pentru înființarea de bibliotecă românesci și pentru a se răspândi lectura populară sănătósă printre absolvenții școlilor primare.

Cât timp geniul bogat al poporului va produce doine, balade, basme, legende etc., și cât timp vom avé folkloriști, cari își vor da osteneța să le culégă, — poporul nostru iubitor de lectură va fi aprovizionat în belșug cu hrană spirituală și nu va fi avisat a cere împrumut de la nimeni.

Dăcă privim decî la aplausele pressei maghiare, care în circulara lui Berzeviczy vede o operă de salvare a patriei maghiare, prin prisma obiectivității, trebuie să ajungem la convingerea, că acele aplause nu se deosebesc înțru nimic de alte isbucniri și tãmbălauri aranjate de atâtea ori pentru sərbătorirea câte unei idei de maghiarisare deșuchiate.

Pregătirile militare ale Italiei.
Din Roma vine scirea, că ministrul de rășboi italian a decis să reconstruésă vechile fortificațiuni de la Verona, care pe timpul dominațiunii austriace formau una din cele mai puternice fortificațiuni ale Italiei superioare și dimpreună cu Mantua, Peschiera și Legnano constituiau renumitul cadrilater. Cheltuelile acestor lucrări vor costa 6 milioane de lire.

În afară de acesta, în cercurile marinei de rășboi italiane se consideră ca fapt împlinit organizarea unei noue flote adriatice, care va consta din vaselă de rășboi „Sardegna“, „Re Umberto“, „Dandolo“ și „Doria“ și din 12 torpilore.

„Institutele financiare ale naționalităților“.

Sub titlul acesta, ziarul „Bud. H.“ publică din nou nisce invinuri contra institutelor de credit și economii ale naționalităților.

Articolul semnat de un óre-care Réz Mihály nu conține nimic nou. El nu este, decât o verigă din lanțul cel nesfârșit al ineptiilor debitate pe socotela institutelor financiare nemaghiare, séu mai bine nejidovesci.

Aceste institute, după părerea lui Réz, sunt cele mai puternice focare de rezistență împotriva politice de rassă a Maghiarilor.

Relevăm următorul pasagiu de o stupiditate și cinism rar:

„Băncile naționalităților ar trebui controlate din partea statului, dăcă nu cumva sunt împărțosite în sprigin politic (!) din străinătate, er statul ungar — tocmai din motive politice — ar trebui să opereze contra acestor bănci, deóbrece institutele noastre financiare din provincie nu sunt capabile a susține cu ele concurența...“

Autorul spune chiar, cum își imagineză el operațiunea statului ungar împotriva institutelor înființate de cetățenii săi nemaghiari. Statul ar trebui să acorde, dice Réz, credit gratuit tuturor institutelor financiare maghiare, cari au nevoie de credit și astăzi apeléză la băncile centrale, unde sunt exploatare.

Scurt și cuprindător: statul să intervină cu tutela sa și din banii contribuabililor (majoritatea nemaghiară) să dădăcésă institutele financiare ale unei naționalități.

Ce plan genial!

Dér ce dihanii primejdioase trebuie să fie nemaghiarii, dăcă o foie inspirată de

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Poliția în armată.

Schiță militară de Utr. Myers.

— Fine. —

Locuitorii din Versailles primară la început pe învingători cu multă amabilitate. Erau nemulțumiți cu noua republică din Paris. După-ce însă orașul a început să sufere pe urma rechizițiilor, er afacerile au început să stagneze, mulți dintre locuitorii se împotriveau și făceau cartierului general dificultiți.

În mai multe rënduri au sosit sciri, că se plănuesc atentate contra regelui Wilhelm și contra contelui Bismarck; afară de acestea se sciea, că în Paris nisce fanatici au pus un premiu de trei milioane franci pentru asasinarea regelui și a cancelarului séu, er în Versailles se aflau destule elémente desperare, gata în ori-ce moment a săvârși un atentat. Din norocire nici un plan n'a ajuns până în stadiul de executare. Se crede însă, că un

atentat împotriva lui Bismarck a fost zădărnicit de cătră poliția de câmp. O femeie din Paris a umblat câte-va zile de-erândul printre avant-posturi, până-ce a fost arestată. Ea a cerut să fie dusă înaintea cancelarului, sub cuvânt, că are să-i comunice lucruri importante. Femeia avea un pașaport general liberat de cătră ministrul de rășboi francez, din care cauză lui Stieber i-se părú suspectă din capul locului. El puse pe un funcționar subaltern să jöce rolul lui Bismarck și femeia cređu, că în adevăr are de a face cu cancelarul. Cu toate acestea ceea-ce i-a comunicat, nu erau decât nisce palavre, așa că femeia trebuie să fi avut vr'un alt scop. Stieber o ținu închisă până după încheierea păcii.

Siguranța cartierului general german ajunse în cele din urmă foarte serios amenințată prin ostilitățile locuitorilor din Versailles. Orașul avea legături secrete cu Parisul și se descoperi planul, că la proxima încercare a Parisienilor de a rupe linia de asediu, cei din Versailles să pună și ei la cale o revoltă. Se bănuia, că se

află în oraș agenți din Paris și cu deosebire arme și munițiuni. Poliția a pus în executare un mijloc cam drastic. Cu toate că Versailles avea 35.000 locuitori, s'a luat hotărîrea a se face perchișiții la aceeași oră în toate locuințele din oraș.

Poliția de câmp luase asupra sa, ca și în toate cele-lalte orașe ocupate de cartierul general german, administrațiunea orașului. În serviciul poliției locale erau: 44 jandarmi, 25 sergeants de ville, cari au declarat, că vor servi și sub regim german, și 30 funcționari de ai poliției politice. Pentru executarea perchișițiilor s'au luat în ajutor 3 batalioane de infanterie și astfel revisiunea s'a făcut la 22 Decembrie 1870. Înaintea fie-cărei porți s'au portat câte două santinele, fie-care trecător fu oprit pe stradă și perchișiționat. Pentru acest din urmă scop s'au mai pus la dispozițiunea poliției de câmp și două escadrone de dragoni.

Cu această ocaziune au fost arestate 150 persoane suspecte, s'au sechestrat 80 de puscii cu câte două țevi, o mulțime de revolve, pistole și pumnale. Cei ares-

tați, după-ce au fost supuși unui interogatoriu, au fost liberați și numai un număr mai mic a fost trimis în fortărețele germane. Aceștia erau în adevăr agenți ai guvernului francez. Impresia morală ce a produs-o această perchișiție uriașă, a fost covârșitoare. La așa o energie din partea poliției nu erau deprinși Francesii.

Poliția de câmp a descoperit între altele, că fostul atașat al ambasadei franceze din Berlin, Le Sourd, acela care predase declarațiunea de rășboi, se află în Versailles deghisat ca îngrijitor de bolnavi. El a fost prins și transportat la fortăreța Mainz. Procurorul din Versailles înțreținea legături cu Parisul, din care cauză a fost arestat și vîrfit în propriul séu arest. Au fost arestate pentru spionagiu cu totul vr'o 300 persoane, între cari unele grav compromise. După dreptul de rășboi, toți ar fi trebuit să fie împușcați séu spândurați, Germanii însă au fost iertători, dîcându-și, că arestanții au făptuit spionagiu în calitatea de patrioți francesi, er nu pentru bani.

guvern vine să preconizeze măsuri așa deperate contra întăririi lor economice!

Și la ce descreștute trebuie să ajungă cei din rassa stăpânitoare, decât în mișcarea liberă economică nu mai sunt capabili a susține concurența, și cer intervenția statului!...

Presă maghiară

și circulara ministrului Berzeviczy.

Ministrul de culte a dat o circulară tuturor inspectorilor de școli primare, prin care ordonă înființarea de bibliotecă maghiare pe lângă toate școlile de stat, séu comunale, subvenționate de stat. Inspectorii sunt obligați a raporta ministrului în 30 de zile despre școlile vizate în circulară, arătând la care școlă ce fel de bibliotecă se se procure din cele 3 tipuri stabilite de ministru. După sosirea acestor rapoarte, ministrul va comanda de-odată toate bibliotecile necesare pe baza unui ofert al editorilor.

Foile maghiare fără deosebire de partid aduc elogiul lui Berzeviczy pentru această nouă măsură luată întru promovarea culturii maghiare.

„Az Újság” (organul lui Tisza) dice:

„Fie-care școlă de la sate va deveni o adevărată casă cu comori în momentul când adevăratul spirit se va sălășui în ea. În urma acestei circulare, țera în timp de zece ani va dobândi o tinerime mai luminată, mai maghiară și mai patriotică”...

„Pesti Hírlap” (organul lui Banffy):

„...Lui Berzeviczy îi datorăm recunoștință deosebită pentru înființarea generală a bibliotecilor”.

„Magyar Szó”:

„Nimeni nu va refuza recunoștința sa lui Berzeviczy, pentru-că consideră dezvoltarea spiritului tinerimei în direcție nobilă drept o cestiune cardinală a culturii maghiare”.

„Magyarország”:

„Nu trebuie vr'o explicație deosebită pentru a arăta cât de importante și salutare sunt măsurile luate de Berzeviczy”.

„Budapesti Hírlap”:

„Anul nou școlar îl inaugurează Berzeviczy cu nise măsuri de guvernământ foarte importante. El ordonă, că la toate școlile primare ale statului ori subvenționate de stat se se înființeze de-odată bibliotecă”.

„Egyetértés” (koșutist):

„...Ministrul anunță, că la cas de nevoie va cere credit de la legislativă pentru acest scop (bibliotecă). Să cêră. Camera va vota cu plăcere creditul. Parlamentul n'a fost nici-odată sgârcoit când a fost vorba de cultură națională maghiară”.

Stieber prin agenții săi sciea să-și procure diare din Paris, chiar și după impresurarea totală a orașului. Furnisorul de diare găsea dîlnic sub o anumită piatră în edificiul aflător între cele două linii de avantposturi, câteva monede de aur. El lua galbinii și punea în locul lor diare. Cătră sfârșitul asediului însă Francesii au făcut imposibilă ori-ce legătură. Și nicl-odată n'ar fi avut Germanii o trebuință mai mare de scrii din Paris, ca în momentele, când venise Jules Favre în cartierul general german, spre a negocia asupra capitulării. Aici tot poliția de câmp trebuia să ajute și a și ajutat, deși într'un chip cam hazliu. Ca introducerea la această anecdotă servescă următoarea scrisore adresată de cătră Stieber soției sale la Berlin:

Versailles în noptea de 24 Ianuarie.

„Iubita mea soție! Citesco și te minunază! Pe când eu scriu aceste rânduri, bînd o cêșcă de cafea pregătită de mine, în odaia de alături în patul d-lui v. Zernicki*, dorme Escelența Sa, d-l Jules Favre ministrul afacerilor străine al gu-

* Adjuantul lui Stieber.

„Alkotmány”:

„Ministrul de culte a dat o circulară importantă în cestiunea bibliotecelor populare”.

În sfîrșit „Pester Lloyd” scrie chiar un articol de fond în care relevă importanța circulării lui Berzeviczy.

Ajutore pentru incendiați.

Pentru Românii nenorociți prin incendii din comunele Cămpeni, Ostrovul-mare (Hunedóra), Sotelec (Solnoc-Dăbăca) și Mădăraș (Sátmar) — au mai intrat la Redacțiunea ziarului nostru următoarele sume:

Din Brașov: de la Asociațiunea pentru sprijinirea învățăcelilor și soldaților români, pentru incendiații din Cămpeni 30 cor.

Din Tohanul vechiu: de la d-l Nicolae Grozea pentru incendiații din Cămpeni 4 cor.

Din Rodna-veche: de la d-l V. Gr. Borgovanu prof. în București 10 cor.

Din comuna Rîușor (comitatul Făgărașului) de la d-nii: Gerasim Grama, căpitan 4 cor., Ioan Grama, profesor 5 cor., Clement Grama, notar 3 cor., Vincentiu Grama, preot 2 cor., Constantin Pică, inv. 1 cor., Nicolau Roșca, inv. 1 cor., Teodosie Grama 1 cor., Ioan Pică 1 cor., Eutimiu Boer, preot 1 cor., Leonte Comșulea 50 b., Paraschiva Dîmboiu 50 b. (la olaltă 20 cor.)

Suma	64 cor.
Transport din Nr. de la	
20 Aug. (2 Sept.)	338 „ 80 ban.
Suma totală:	402 cor. 80 ban.

Răsboiul ruso-japonez.

Luptele de la Liaoyang.

După scirile mai nouă, Japonessii au dobîndit un mare succes la Liaoyang. După lupte nespuse de crâncene, Rușii au fost siliți să părăsescă trei pozițiuni de la Sud și să se cedeze Japonessilor, cari au spart linia de luptă rusescă la Ost, au respins flancul stîng al Rușilor, apoi au trecut peste riul Taicîho, ca să atace de la spate pe Kuropatkin. Acesta reiese din telegramele, ce vin prin Londra de la Tokio.

„Berliner Tagblatt” primesce cu data de 1 Septembrie următoarea scire din Petersburg:

În jur de Liaoyang s'a început o luptă uriașă și nespuse de sîngerôsă. Ar fi însă prematur a-se spune ceva pozitiv despre rezultatul ei, cu tôte că Rușilor li-a succés a dobîndi unele succese, luând de la Japonessii 40 tunuri și făcînd prizonieri 2 batalioane japoneze. Kuropatkin a condus în persoană lupta. Japonessii au atacat la 30 August, aniversarea lui Mikado, c'o

vernului din Paris, ér în alt pat ginerele său. Nicl secretar nicl servitor n'are. Îl servește un funcționar al meu îmbrăcat în civil. Jules Favre s'a prezentat ca parlamentar pe neașteptate la noi. Aséră m'a trimis contele Bismarck trăsura sa, chemându-mă urgent la sine. Pe drum am aflat de la servitor, că Jules Favre este la ministru. Bismarck m'a însărcinat să-i procur cartir și să iau măsuri de a-l supraveghia. M'am oferit numai decăt a-i ceda două din odaile mele. Bismarck a fost de acord, cerînd numai să nu afe Favre, că e în cartir la poliție. M'am întors repede acasă și am luat măsurile necesare. M'am mutat odaia de gardă: toți funcționarii-am îmbrăcat în civil, am pus să facă foc în sobe, am aranjat două paturi și fiindcă Francesii sunt de părere, că noi flămîndim în Versailles, am procurat tot felul de mîncări, beuturi și delicatose...”

Restul îl aflăm dintr'o carte a consilierului de curte L. Schneider: „Din viața împăratului Wilhelm”, unde se dice:

„Din momentul, când Favre a fost internat la poliție, grija principală a lui Stieber era, să-i pună mîna pe hîrtii.

energie desperată. Nu le pása nici de pierderile cele mai mari. La frontul de ost au dat cincî asalturi, pe cari Rușii le-au respins strălucit. Lupta de artilerie a fost înfiorătoare, căci de ambe părțile erau în foc mai mult de 1000 de tunuri. Soldații ruși luptau ca lei și c'o însuflețită, ce parea o minune, s'au aruncat asupra inamicului. Acesta este cauza marilor pierderi ale Japonessilor. Prima baterie japoneasă din divisiunea a 9 și-a pierdut toți ofițerii. La frontul de sud Japonessii au dat două atacuri, pe cari Rușii le-au respins. Aici a prins generalul Dasonov două batalioane japoneze.

La 31 August dimineața lupta de artilerie era atât de puternică, încăt parea că se cutremurâ pămîntul. Lupta principală se da la frontul de Sud, rol principal a avut divisiunea de vînători a 9. Siberiană. Ea a avut mari pierderi. Din Mukden sosesc în fie-care oră trenuri cu trupe și tunuri la Liaoyang. Flancurile armatei rusești sunt acoperite contra unei impresurări. Mulți corespondenți de diare au fost răniți.

— Generalul rus Saharov a adresat următorul raport statului major cu data de 1 Septembrie:

Noptea de 1 Septembrie a trecut liniștită. Nicl inamicul, nicl noi n'am tras vre-un foc pînă la orele 6 dimineața. După informațiunile primite, generalul Kuroki aședă pontone la locul de trecere peste riul Taicîho. Astădi o parte a trupelor sale a trecut pe malul drept al riului, în dreptul localității Sakan-Kawantoun, unde riul face o curbă.

La orele 5 dimineața patrurile noastre descoperiră, că o divisiune de infanterie cu artilerie și cavalerie, a trecut vadul. Japonessii înaintară în două direcțiuni: spre vest și spre minele Yantai. Trupele, cari au traversat riul, mascau trecerea altor trupe.

În ziua de 31 August s'a dat la una din pozițiunile înaintate o luptă înversunată de la orele 8 sêra pînă la miezul noptii. A urmat apoi o liniște completă. Bătălia de ieri s'a sfîrșit cu un deplin succes pentru noi. Ne-am păstrat tôte pozițiunile înaintate, fără excepție. Lupta a fost foarte înversunată. Asupra divisiunii generalului Kondratovici Japonessii au asvirlit o enormă cantitate de proiectile. Trupele noastre acoperite în tot timpul de o ploie de șrapnele, au apêrat cu o rară energie pozițiunile, ce li-se încredințaseră.

După-ce au pregătit atacul prin bombardare, Japonessii au atacat de mai multe ori pozițiunile noastre. Câte-va din fortificațiunile noastre înaintate, au cădut în mîinile Japonessilor după o apêrare înversunată, dêr au fost de atâtea-ori reluate prin atacul cu baioneta. Pierderile inamicului trebuie să fie enorme. Pierderile noastre nu sunt încă stabilite, dêr aproximativ vor fi tot așa de mari. Între răniți se află maiorul Mazovsky și contoniat locotenentul general baronul Stackelberg. Acesta însă a rămas totuși la locul său de comandă. Un număr considerabil de arme japoneze au cădut în mîinile noastre.

— Agenția „Reuter” primesce din Tokio cu data de 1 Septembrie scirea, că Kuropatkin și-a concentrat la Liaoyang tôte trupele de care dispunea. El a desfășurat în cele trei zile din urmă o estraordinară rezistență contra atacurilor japo-

nese. Mareșalul Oyama a aruncat asupra Rușilor tôte armatele unite japoneze. Rușii s'au apêrat strălucit în pozițiunile lor. În cele din urmă Japonessilor li-a succés a respinge aripa stîngă a Rușilor. La flancul drept multă vreme Japonessii n'au putut dobîndi nicl un succes, fiindcă repeșițele lor atacuri au fost respinse de Ruși.

Aceeași agenție primesce tot din Tokio și tot cu data de 1 Septembrie scirea, că Japonessii au atacat cu violență în dimineața de 1 Septembrie pozițiunile rusești de pe înălțimile Hsincitun, spre sud de muntele Șașan, și li-a succés a sparge linia rusescă. În urma acestei centrului și flancul drept rusești s'au retras.

După „Times” din Londra lupta ce s'a dat cu această ocaziune a fost ne mai pomenită în istoria războielor. După o telegramă a agenției „Reuter” lupta s'a început Vineri dimineața în zori de di. Flancul drept japonez a atacat pe Ruși la Heingtang, încercând să-i respingă spre riul Taicîho. Mari pierderi au avut cu ocaziunea acesta Japonessii. Nu mai puțin de 10.000 din ei au cădut morți și răniți.

Asediul Port-Arthurului.

Generalul Stössel a adresat Țarului următoarea telegramă cu data de 26 August:

„Gratiôsa telegramă a Maj. Vostre a provocat entusiaste urări din partea trupelor garnisonei și a îndoit puterile apêrătorilor și spiritul vitejesc al trupelor. De la 23 August și pînă astădi am respins cu ajutorul lui Dumnezeu tôte dîlnicele atacuri ale inamicului.

— „Daily Telegraph” află din Cifu, că Chinesii, cari au sosit acolo din Port-Arthur raportază, că după o înversunată bombardare de 4 zile dinspre mare, Japonessii ar fi ocupat două forturi laturalnice, situate la ost de intrarea portului, apêre de peninsula Tigrului, Rușii s'ar fi retras în retranșamentele din dosul acestor forturi și apêra cu energie drumul, care duce la oraș.

*

Grozăviile unei bombardări. Corespondentul rus Nemirovici Dancenco zugrăvind grozăviile unei bombardări, scrie:

„Tôtă vatea gemea și urla. Mii de bice mlădiôse de oțel încruciau, nevedute peste vale în tôte părțile, mii de bice șuerau, gemeau, tremurau și duceau în numărăți noursăi albi de materii explozibile, morțe ómenilor. În aburul alburii scînteia, prevestitoare de nenorocire, o flacără urma o plesnitură, ce cădea jos sburînd, sfășind totul.

„Și din pămînt lovit de granate se înălțau monștri gróznici întunecați, cenușii, se întindeau făcînd sute de inele, se înălțau și pierreau. Si gemetul și urlul de durere tot creștea mereu și mereu.

Părea c'a ajuns la culme, de unde nu mai avea cum creșce. Dêr peste o clipă izbucniră strigăte de spaimă, șuerături de bice, fîșit de bombe ce explodază. Cazacii urlă, caili nechéză, Chinesii se chiamă unul pe altul, măgarii își înalță glasul lor răgușit — și erăși rêsuna de unde-va un sunet de corn, și tot amestecul de sunete, de urlete, de tunete se înalță de necredut, încăt ametești și începî a-te învîrți. Și de sus s'aud țipetele unui vultur de al stepelor. Căt de neînsemnată și nevinovată e această pasere de pradă față cu ura și înversunarea omului!

Dela congresul universal franc-masonic.

Paris, 31 August a. c.

(Coresp. part. a „Gaz. Trans.”)

În zilele de 27, 28, 29, 30 și 31 August n. s'a ținut în Bruxelles (Belgia) un congres universal franc-masonic, în care afară de cestiuni masonice s'a tratat cestiunea arbitragiului internațional și a păcii universale, și s'a arătat cum stă libertatea în fie-care țera. Representantul mării logi de Ungaria, a arătat, că libertate ca în Ungaria nu este nicl într'o țera din lume.

Bravul-căpitan Moroiu, reprezentantul României,* luând de-oparte pe d-l Mesinger, l'a întrebat, ce fel de libertate este cea de care vorbesce d-sa. Libertate se chiamă a sili popórele să-și renege na-

* Scim, că d-l căpitan Moroiu a fondat cu mulți ani înainte o loje franc-masonă în România. De mult însă nu se mai aude nimic de această loje. — R. l.

ționalitatea, a-le impune cuforța limba în școli și biserică?

Căpitanul Moroiu stringând apoi împrejurul său câți-va delegați, între cari cel al Italiei, Francei, Spaniei, Portugaliei, Braziliei, Olandei, și câți-va Belgiani, li-a arătat oprimarea, ce o suferă majoritatea populațiilor nemaghiare, precum Românii, Sârbii, Rutenii, Slovaci etc., de la Unguri.

Căpitanul Moroiu cu delegații țerilor latine au luat deciziunea a fonda o *alianță a popoarelor latine cu sediul în Paris***) și cu centre în capitalele României, Italiei, Francei, Braziliei, Portugaliei, Spaniei, Belgiei, la care au aderat toți.

Profesorul R. Raqueni va redigja statutele, pe care apoi fie-care din inițiatori le va răspândi în țera lor, fondând secțiunii naționale, independente pentru fie-care țară.

D. Moroiu a dezvoltat și cestiunea Macedo-Română în raport cu Grecii și cu Patriarhul din Fanar.

În fine în acest congres interesele naționale române au fost foarte bine susținute, și mult explicate la toți franc-masonii.

Ioan Stoenescu.

SCIRILE DILEI.

— 21 August v.

Consistoriul metropolitan. Ședințele ordinare ale consistoriului metropolitan s'au început ieri Vineri sub prezidiul I. P. S. metropolitanului Ioan Mețianu, fiind prezenți episcopii Nicolae Popea și Ioan Pap, arhimandriții Filaret Musta și Augustin Hamsea, protosincelul Dr. Eusebiu R. Roșca, protopresbiterii Mateiu Voileanu, Ioan Papiu, Mihail Popovici, Ioan Droc, Constantin Gurban și Dr. George Popovici. Dintre mireni sunt prezenți d-nii Partenie Cosma, Petru Pipoș, Ioan Lengeru, Nicolae Zigre și Ioan Budințianu—(T. R.)

Esposiția din Brad. Referitor la esposiția de lucrări femeesci — ținută în Brad, — ni-se scrie: Esposiția s'a ținut la inițiativa st. d-ne Elena Pop de Băsești m. Hossu, presidenta Reuniunii femeilor române din comitatul Hunedorei. Densa a dăruit 20 corone din partea sa, și 30 cor. din partea Reuniunii, ca să se împartă ca premii între esponente, cari vor avea mai frumoase lucrări. Cu aranjarea esposiției au fost încredințate de femeile din Brad domnele: Aurelia Damian, Elisabeta Părău, Sofia German și Eugenia Oprîșa. Tot densesle au format și juriul pentru decernarea premiilor. Ajutor a dat și domnișora Gisela Papp.

Reprezentanța orașului Brașov va ține adunarea sa estra-ordinară Marți în 6 Sept. n. și zilele următoare, până ce se va fini desbateră și satorirea bugetului orașului Brașov pro 1905. Ședințele se țin în casa sfatului și se încep în fie-care zi la orele 3 d. m.

Fundațiunea Gojdu. Reprezentanța fundațiunii Gozdu și-a terminat Miercuri afacerile cu următorul rezultat: S'a constatat, că din stipendiul vechi în anul școlar expirat au obținut diploma de doctor: 10 în drepturi, 2 în medicină și 1 în științele politice. Au absolvat studiile: 2 studenți la filosofie, 2 la politehnică, 3 la montanistică și silvicultură, 1 la cursul administrativ pentru notari, 4 la școlile medii și 8 la școlă de cadeți. După acestea s'au votat ajutoare pentru 37 rigoroșanți vechi și noi în sumă de 21.532 cor. Stipendii pentru studenții la *fac. de drept*, vechi 37 în sumă de 19,350 cor., noi 12 în sumă 6400 cor.; pentru studenții la *medicină*, vechi 11—6700 cor., noi 3—1500 cor.; la *filosofie*, vechi 9—6400 cor., noi 2—1000 cor.; la *politehnică*, vechi 4—2900 cor., noi 1—500 cor., la *academia comercială*, vechi 1—800 cor., noi 2—800 cor.; la *silvicultură* 1 nou 500 cor.; la *agronomie*, 2 vechi 800 cor.; la *farmacie*, vechi 1—400 cor.; nou 1 400 cor., la școlă superioară pentru *veterinari*, nou 1—500 cor.; la *școlă de cadeți*, vechi 5—2000 cor., noi 9—3600 cor., la *școlile medii*, vechi 6—1880 cor., noi 7 2400. La oltă 152 stipendiști.

***) Autorul înțelege, credem, aici o alianță cu caracter masonic. — Red.

Al 9-lea congres internațional al presei se va ține anul acesta la Viena în palatul „Reichsrath“-ului. Prima ședință, ce va avea loc Duminecă 11 Sept., va fi prezidată de arhiducele Reiner, în numele monarhului, și urmată de o banquet la Volksgarten, de o plimbare comună la Prater în 200 trăsuri, și de o reprezentare la operă. Dilele următoare membrii congresului vor fi primiți la palatul președinției de d-l Koerber, la Ballplatz de contele Goluchowski, la primărie de primarul Dr. Lueger. La 15, după ședința de închidere, congresul va face o excursiune cu drumul de fier la Wachan, reîntorcându-se la Viena, cu vaporul pe Dunăre. Se vor visita mănăstirile Melk și Duerrenstein, nume ce reamintesc răbóiele napoleoniane. La 16, membrii congresului se vor duce la Semmering, de acolo prin Stiria la Ischl, Gmunden și Salzburg unde se vor face excursiuni alpestre în onóra lor.

Interdicerea esportului porumbului din România în virtutea art. 13 din legea generală a vămilor se va menține până la 15 Octomvrie 1905. Ministerul finanțelor va cumpăra prin casa centrală a băncilor populare, porumburi din recolta anilor trecuți, dișe: românesc, dinte de cal, galfox, colorat, cu prețul fix de lei 1250 vagonul de 10.000 klg.; și cumpăra asemenea porumburi dișe: cincantin, pignoleto și portocaliu, pe prețul fix de lei 1300 vagonul de 10.000 klg. Acest preț este socotit după usul pieței pentru marfă bună, fără miros, sănătoasă și fără hóbe stricate, predată pe vagon în gara cea mai apropiată de vëndător. Prețul va fi plătit la luarea în primire de către cumpărător. În nici un cas ministerul finanțelor nu primesce oferte cu prețuri mai ridicate de cât cele arătate mai sus.

La esposiția agrară din București s'a început construcția grajdurilor pentru diferite specii de animale, ce se vor espune cu începere dela 1 Septemvrie. Vor fi două serii: prima de la 1—16 Septemvrie, când se vor espune cai și rimători, și în a doua serie de la 16—30, vite corne mare și mic. De la 1—16 Octomvrie va fi esposiție de paseri și câni. Afară de grajdurile esposiției, d-nii frați Seceleni și Apostolu, mari proprietari, construiesc grajduri speciale pentru esposiția vitelor de diferite specii crescute pe proprietățile lor.

Teatru german la București. Diarul vienes „Die Zeit“ primesce o telegramă din Berlin prin care i-se anunță, că în București se va construi un teatru german. Un apel a fost publicat la Berlin, care îndemná la subscripțiuni în acest scop. Între semnatarii apelului se află scriitorii dramatici Ludvic Fulda, Dagobert de Amyntor, Hugo von Hofmansthal, Gustav Kadelburg, Felix Philippi, priitul de Schoenaich, artistul dramatic Otto Sommersdorf, Ernst von Wildenbruch, Fedor von Zobeltitz, Alois Praseh și alții.

Săpături la Adam-Klissi. Săpăturile întrerupte acum doi ani la Adamklissi au fost reluate în vara acésta de către d-l Gr. Tocilescu, directorul Muzeului, cu mult succes. Se lucră de șese săptămâni în interiorul municipiului *Tropaeum-Traiani*. Pe lângă desvélirea completă a frumoasei basilice cu 24 coloane descoperită în 1897, s'a aflat o a treia basilică subterană din aceeași epocă traianică, ca și cea dintâi. O interesantă piétră cu inscripțiune vorbesce despre un demnitar al orașului, care a fost omorît de către Castoboci, un trib dacic ce locuia în Moldova, și care în anul 178 a pustiit Peninsula balcanică. Este al doilea locuitor tropean, care se constată a fi fost omorît la Adamklissi de către Castoboci. Printre materialele întrebuințate în construcțiuni, d-l Tocilescu a avut norocul să găsească încă trei fragmente din inscripțiunea însemnatului mausoleu desgropat de d-sa acolo acum 8 ani. Săpăturile continuă și promit rezultate fericite.

Porumbeii călători în armata română. De un timp încoace s'a făcut observarea, că porumbeii introduși în armata română pentru a facilita comunicarea de sciri de la un punct la altul, nu seoseau la locul lor de destinațiune. Făcându-se cercetări, s'a constatat, că porumbeii seu se prind, se ucid în sborul lor de către țărani. În urma acestei constatări ministrul român de interne a dat ordin, ca prefecturile să iee măsurile necesare, ca

în viitor porumbeii călători să nu mai fie uciși.

25.000 corone pentru un câne. Cunoscutul crescător engles de câni Mills a vëndut un bulldog, care în anul trecut a fost de cel puțin 150-ori premiat, milionarului american Goubel pentru suma de 25.000 cor.

Avis. Mâne, Duminecă, de la ora 1 p. m. până la orele 9 séra, va fi deschisă în cetate numai farmacia „La biserică albă“ a lui Franz Kellemen, „Strada vămii nr. 8.

Musica orășenescă va concerta mâne Duminecă la orele 11, pe promenada de sub Témpa.

† Baronul Nicolae Mustatza.

Miercuri au fost depuse cu o deosebită pompă și în mijlocul unei afluențe mare de public rămășițele pământesci ale baronului Nicolae Mustatza, deputat în camera Bucovinei, membru al comitetului țerii, cetățean de onóra al Cernăuților etc. în cripta familiară a familiei Mustatza din Sadagura. Prin mórtea baronului Mustatza dispăre din viața politică și socială a Bucovinei una din cele mai originale și populare figurî. Inzestrat cu un spirit ager și neobosit, ajutorat de cunoștințe vaste în toate ramurile afacerilor administrative ale țerii, numele defunctului este legat de toate evenimentele și acțiunile politice, ce s'au întemplat începând de la anul 1869 până în zilele de astăzi în diéta și viața publică a Bucovinei.

Baronul Mustatza nu s'a dat niciodată de Român naționalist, totuși însă activitatea sa îndelungată a fost concrescută în mare parte cu interesele românesci, póte și din cauza, că familia sa era înrudită cu mai toate familiile române boeresci din Bucovina. Cât a făcut politică de la anul 1869, când a fost ales pentru prima-óră în diéta Bucovinei, a aparținut partidului conservator al marilor proprietari români, având în acest partid un rol conducător. Numele lui a devenit popular în urma conflictului ce-l avuse la anul 1892 cu guvernorul de pe atunci al Bucovinei contele Pace, conflict, ce avuse drept urmare intrarea Românilor în luptă energetică și solidară pentru interesele naționale ale poporului român. Un episod penibil din viața defunctului a fost cunoscutul său răspuns: „Majestät, wir sind deutsch erzogen“ pe care l'a dat în anul 1898 Regelui Carol al României, la gara din Cernăuți, răspuns, ce a cauzat la timpul său mare consternare între Români de pretutindeni și a atras răposatului multe neplăceri. Răspunsul acesta a caracterizat de alt-fel situațiunea Românilor bucovineni, cari stau sub influența învățământului public german.

Bar. Mustatza s'a născut la anul 1839 din părinții bar. N. Mustatza, mare proprietar și d-na Anghelica, născută Papadopulo, domnă de onóra a principesei Ghica în Iași. Densul a fost căsătorit cu domna Anisia născută Costin din Sipiui. Mustatza a fost pentru Români bucovineni și un mare binefăcător al instituțiilor de cultură românesci, pe cari le sprijinea darnic.

Fuga principesei Luisa de Coburg

Scirea despre fuga principesei Luisa a cauzat mare consternare la curtea din Dresda și diarele înregistră scirea, că soțul principesei, prințul Filip de Coburg, ar intenționa, să lanseze prin organele politice un ordin de urmărire contra principesei. Până în momentul de față nu se știe unde s'a refugiat principesa, unii susțin, că ar fi fugit în Elveția, alții pretind a se, că principesa s'ar afla deja în Paris.

Diarele din Dresda povestesc următoarele detalii despre fuga principesei:

Principesa petrecea din 6 August începând în orașelul balnear Elster, la o depărtare de 2 chlm. de la granița Austriei. În presera zilei, în care a dispărut, a comunicat anturajului ei, că nu se simte prea bine, și că va lua dejunul a două di d'abia pe la orele 10. A doua zi, când era să i-se servescă dejunul, principesa dispăruse și cu ea împreună un anumit Weizer din Graz și femeia M. Stoeger din Viena, despre cari se știe, că au stat în legături de prietenie cu Mattasits. Imediat după ce s'a aflat fuga principesei, s'a telegrafiat în toate părțile, însă fără rezultat. Conducătorul automobilului, refător în Elster, a depus, că principesa ar fi fugit împreună cu Mattasits, Weizer și cu femeia Stöger, și ar fi luat trenul accelerat spre München.

Scirile mai recente spun, că diarele din Dresda ar fi informat, că fuga principesei cu Mattasits ar avea drept scop: constatarea oficioasă a medicilor din Bruxella, că principesa se află în stare normală și ca lumea să afle din loc autentic că Mattasits a avut dreptate, când a susținut, că principesa a fost deținută fără cauză timp atât de îndelungat în sanatoriu din Goswig sub pretext, că n'ar fi în toate mințile.

Din Viena se anunță, că publicul vienes nu vorbesce de altceva, de cât numai de fuga principesei, și că vienesii sunt încântați de curajul principesei simpatizând pentru densus.

NECROLOG. Subsemnații cu inima înfrântă de durere înscințăm pe toate rudeniile, pe toți amicii și cunoscuții, că scumpul și mult iubitul nostru sot, tată, moș și cumnat **Nicodim Dan**, învățător român gr. or. în Zărnesci și membru al mai multor corporațiuni, după lungi și grele suferințe, împărțășit fiind cu sfințele Taine, a trecut la cele eterne, ađi, Vineri dimineața la 2 ore în etate de 64½ ani, în al 44-lea an al zelósei și rodnicei sale activități dăscălesci, al 40-lea an al binecuvântatei sale căsătorii și în l-a și a intrării sale în binemeritarea pensiune. În mormântarea scumpului și neuitatului nostru defunct, va fi Duminecă în 22 August (4 Sept.) la 2 ore p. m. în cimiterul gr. or. din loc. Fie-i țérina ușoră și memoria binecuvântată!

Zărnesci, 20 August (2 Sept.) 1904. Maria Dan născ. Părvu, ca soție, Maria măr. N. Pană, Ioan, Pompiliu, Ana măr. I. Gligore, Elena măr. I. C. Baiu, Iustina, ca fii și fiice; Nicolae Părvulescu, inv. cu soția sa Ana, Ioan Spărchez, agricultor, ca cumnați și numeroși nepoți.

ULTIME SCIRI.

Londra, 3 Septemvrie. După sciri din Tokio mareșalul *Oyama* a invins pe Kuropatkin la Liaoyang și Rușii ar fi evacuat Liaoyangul, care a cădut în mâinile Japonesilor.

Londra, 3 Septemvrie. Din Tokio vine scirea, că după un raport al mareșalului *Oyama*, Rușii au început să se retragă. Japonesii îi urmăresc. Rușii caută a se retrage pe țărmul drept al riului Taicoho. Japonesii se făcură stăpâni pe mai multe tunuri rusesci, cu cari au bombardat gara din Liaoyang. Înainte de a se retrage, Rușii au dat foc orașului. **Armata lui Kuropatkin fú urmărită** de Japonesi, cari deja Miercuri trecură riul Taicoho și au gonit pe Ruși spre acest riu. Pierderile Japonesilor au fost de 25.000 ómenii uciși și răniți.

Paris, 3 Septemvrie. După sciri private, între Liaoyang și Mukden s'au dat lupte mari. O parte a garnisónei din Mukden a plecat în ajutorul trupelor de la Liaoyang.

Petersburg, 3 Septemvrie. *Kuropatkin* telegrafiază Țarului, că în luptele de la Liaoyang pierderile beligeranților au fost de câte 10.000 ómenii.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil Traian H. Pop.

Cumpărați pentru trebuințele de
SESONUL de PRIMĂVARĂ și VARĂ
Stofe de mătase.
catifea, dantele, panglici etc. dela

Szénásy, Hoffmann & Cie
MAGAZIN DE MĂTĂSĂRIE
Budapest, IV., Bécsi-utca 4.

Mare asortiment în stofe de mătase
— de tot felul. —
TÓTE NOVITĂȚILE DE SESON.
Prețuri fixe. Inșelări eschise.
Mostre se trimit în provincie franco.

Nr.1454—1904.

Edict de licitațiune.

Primăria comunei Ucea-inferioară (Alsó-ucsa), Comitatul Făgăraș, aduce la cunoștință, cumcă casa comunei de sub Nr. 141 împreună cu licența de cărciumărit, se dă în a-cență pe timpul din 1. Octomvrie 1904 până în 31 Decemvrie 1907.

Licitațiunea este verbală și se va ține în 31 Septemvrie 1904 st. n. la 9 ore a. m. în cancelaria comunală din Ucea-inferioară. Prețul strigării e 400 corone.— Condițiunile de licitare se pot vedea până în ziua licitărei în cancelaria Comunală din Ucea-inferioară.—

Ucea inferioară la 30 August 1904.

Ioan Marinescu Simion Bânda
not. cerc. primar

1486.1—2

Insciințare.

Societatea industrială a cismarilor din Brașov, insciințază cu onore On. public, care se aprovizionează dela sumita societate, că în urma urcării continue a prețului peilor, și prețul încălțămintelor sau urcat cu 10—15 procente.

Declarăm însă ca încălțămintele se vor face din calitate mai bună ca până acuma și On. public va fi în câștig.

Cu totă stima
Societatea industrială
a cismarilor.

1—8.1488.

Nr. 34—1904.

Licitație Extraordinară.

Prețioase obiecte rămase nevândute din licitațiile de mai nainte, precum: Ciasornice de argint și de aur pentru bărbați și dame; Inele de aur, Cercei de aur etc. se vor vinde în 20 Septemvrie 1904, dela 8—12 ore a. m. eventual și dela 2—4 ore după ameză, în localul oficiului casei de amanete din Brașov, cu licitație, la care se invită toți amatorii.

Prețurile reduse la licitație.
Brassó, 3 Septemvrie 1904.

Oficiul casei de amanet din Brașov.

Un candidat de avocat

perfect în styl maghiar și român, se primesce momentan pe lângă condițiuni foarte favorabile în cancelaria avocatului Dr. Mátyás Lázár, Sibiu, strada Urezului Nr. 11. 11180,3—3.

Copii în cost se primesc ieftin

în Strada Nouă nr. 18, parter. 2—8.1488.

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei“ se pot face ori și când pe timp mai îndelungat seu lunare.

500 fl. plătesc celui ce va mai căpeta vre-odată durere de dinți, ori îi va mirosi gura, după ce va folosi apa de dinți

a lui Bartilla, o sticlă 70 bani. (Pentru pachetare și expe. franco 96 fl. Eduard Bartilla-Winkler VIENA, 19/1., Sommergasse 1.

Să se cêră pretutindenea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile, unde nu se pôte căpeta, trimit 7 sticle cu 5 cor. 20 fl. franco.

Se capetă în BRAȘOV la farmaciile: V. Roth strada Orfanilor nr. 1, Neustädter piața Franc. Josif. Jekelius, Stenner Str. Porți 21. Obert Elumena la Victor Klein farm. Coróna.

CHOCOLAT KOHLER

Marcă cu renume universal pentru calitate fină.

Vendare cu măruntu și engro în Ungaria la

Brázay Kálmán Budapest

VII. József körút 37—39. 8—10.1477.

Se primesc de școlă cu întreținere (cost) și îngrijire la Rosa Kloos, Brașov, Strada Prundului nr. 37. 2—8.1481.

Carne ieftină!

Firma Leonhardt & Căpățină, Strada Hirscher (sub Podul Bătușilor) face cunoscut Onor. public, că cu începerea dela 1 Septemvrie st. n. va Vinde 1 kigr. carne de vită

cu 44 cr.

Causa este ieftinirea vitelor.

Cu stimă

Leonhardt & Căpățină. 3—2

ANUNCIURI (insertiuni și recl.)

sunt a se adresa subscrisei administratiunii. în cazul pu-

blicării unui anunciu mai mult de odată se face scădemânt, care crește cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazetei Trans.“

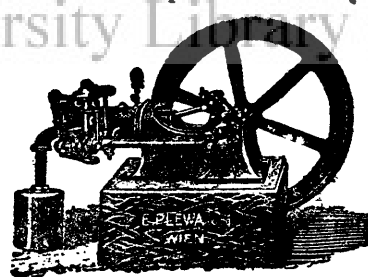
Fabrica c. r. priv. de Mașini și Motore, BRAUNER & KLASEK Succ.

IGN. EMIL LEWA—Viena. Reprezentanta generală și deposit.

B. Dénes, Budapest,

VI, Váci körút 61. sz.

MOTORE de Vapor, Gaz, Benzin, Petrolin, 2—100 HP. Locomobile-Petrolin 2—25 HP. Instalație de gaz sugative, (putere de cal (HP.) costă 2—3 bani pe oră. — Construcția cea mai modernă. — Forță motrice, cea mai bună și ieftina. — Cel mai ieftin izvor de aprovizionare.

Se acceptéază reprezentanți solidi n provincie. Pețuri curente gratis și franco.

Ciocoladă de Tannin
a lui SZTRAKA, are cel mai bun efect în contra diarei, atât la copii cât și la adulți.
O bucată costă 40 filleri.
Se află de vendare în toate farmaciile

Medalia de aur dela Expositia sciintifică din Bucuresti, 1903.

Enciclopedia Romana
publicată din înscărunarea și sub auspiciile ASOCIAȚIUNII pentru literatura română și cultura poporului român de Dr. C. Diaconovich.

Cu numeroase ilustrațiuni și harte.

3160 pag. 8° mare — 37.622 articole.

3 tomuri legate luxos K 60.— 33 fasc. broșurate K 70.—

Editura și tiparul W. Krafft, Sibiu. 1904

Fie-care familie

an trebui să folosească în propriul ei interes numai

Cafeaua Kneipp de maltă a lui Kathreiner

ca adaus la cafeaua, ce bea în fie-care zi.

SIRUP de Smeură
garantat natural, din 1904.

oferéza în sticle a circa 1 Ko netto cu cor. 1-50 b. și circa 1/2 Kilo netto cu 80 b. împreună cu sticla.

A. Julius Teutsch

Brașov, Têrgul Cailor nr. 4.

La cumpărare de 5 Ko, cu 1.20 bani Kilo, fără vas. 2—8.1479.

Pentru SESONUL de Tómnă și de Iarnă!

In atențiunea Onor. părinți cari au copii de școlă.

Novitate. MAGAZIN DE HAINE Novitate.
pentru bărbați și băeți.

Subscrisul are onore a aduce la cunoștința Onor. public, că mi-am mărit magazinul meu cu bună reputație, de confecțiuni pentru dame

cu un magazin de haine bărbătesci, de băeți și copii,

coréspundător cerințelor moderne, pe care l'am instalat în Piața, Șirul inului în palatul lui Czell.

Prețurile cele mai ieftine.

Pui la dispoziția On. public esecutarea cea mai bună și efectuarea cea mai solidă.

Principiul meu este, cu câștig puțin să fac vendare mare.

Rugându-mă de o cercetare numărósă, rămân

Cu totă stima

GOLDMAN N. P.

magazin de haine bărbătesci, de băeți și copii (palatul Czell)

Pentru Sesonul de Tómnă și de Iarnă!